

10.10.2005

Sverdlovskin läänin metsäsektori

Sverdlovskin alue kuuluu metsäsektorin tuotantopotentiaalin suhteen kymmenen merkittävimmän alueen joukkoon Venäjällä

Hakkuut ovat keskittyneet havupuuhun, jonka suunnitteesta hakataan 74 %

Sverdlovskin aluehallinto toivoo mm seuraavia investointeja:

- 1. Sahojen ja sahatavaran kuivauksen modernisointi.**
- 2. Yhden tai kahden vaneritehtaan rakentaminen.**
- 3. Yhden tai kahden puulevytehtaan rakentaminen.**
- 4. Sellu- ja paperitehtaan rakentaminen**

Sverdlovskin aluehallinto on lähettänyt Suomen metsäteollisuudelle kirjeen, jossa se ehdottaa 800 000 t/v sellutehtaan rakentamista alueelle

Suomesta vieraili syyskuussa Sverdlovskissa liikemiesseurue, jonka tuloksena uutisoitiin Ruukki Groupin rakentavan Sverdlovskiin 500 000 t/v sellutehdas. Ruukki Group on kumonnut kaavailevansa sellutehdasta alueelle.

Yleistä metsäsektorista

Sverdlovskin alue kuuluu metsäsektorin tuotantopotentiaalin suhteen kymmenen merkittävimmän alueen joukkoon Venäjällä. Puunkorjuussa se on yhdeksännellä sijalla Venäjällä ja tuotantomäärissä sahatavaran osalta kuudennella, vanerin osalta kuudennella ja puulevyjen osalta yhdennellätoista sijalla.

Alueen metsäteollisuussektori käsittää 62 suurta ja keskisuurta yritystä, 507 pienyritystä ja noin 700 yksityistä elinkeinonharjoittajaa. Alueen tilastohallinnon tietojen mukaan vuonna 2004 suuret ja keskisuuret yritykset työllistivät noin 24 400 henkeä, pienyritykset 8 300 henkeä ja metsätalous 8 800 henkeä. Lähes kaksisataa alueen taajamaa on syntynyt metsäteollisuusyrityksen ympärille.

Merkittävät puuvarat suurimmassa osassa alueen hallintopiireistä, kehittynyt infrastruktuuri (tieverkko, sähköhuolto, kaasun, viestintäyhteydet), ammattitaitoinen työvoima sekä hyvät edellytykset asiantuntijoiden ja työntekijöiden kouluttamiseen (metsäinstituutti, jatkokoulutusinstituutti, kolme opistoa, kolme ammattilyseota ja kaksi metsäkoulua) mahdollistavat puun korjuu- ja jalostusmäärien merkittävän lisäämisen suhteellisen pienin investoinnein.

Alueen metsävarat

Alueen pinta-alasta 67,6 prosenttia on metsää. Viimeisten 15 vuoden aikana metsäala kasvoi 228 000 hehtaarilla ja metsien peittämä ala 540 000 hehtaarilla. Kokonaispuuvarat kasvoivat 362 miljoonalla kuutiolla ja hakkuukypsät puuvarat 32 miljoonalla kuutiolla. Vuosien 2003–2005 aikana toteutettavat metsänjärjestelyt mahdollistanevat hakkuukypsien metsävarojen lisäämisen vielä 50–70 miljoonalla kuutiolla.

Sverdlovskin alueen metsävarat (tilanne 1.1.2003)

Metsänomistajat	Ala, tuhatta ha			Puuvarat, milj. m ³		
	koko-naisala	metsä-ala	metsien peittämä ala	koko-naisvara t	joista hakkuukypsät	joista havupuuta
Luonnonvaraministeriö	13596	11313	11114	1683	634	425
Luonnonvaraministeriö (luonnonpuistot)	160	147	142	25	7	6
Maatalousministeriö	1670	1669	1604	318	104	30
Opetusministeriö	29	25	25	6	2	1
Muut	316	263	248	42	15	7
Yhteensä	15772	13417	13133	2074	762	468

1950–80-luvuilla toteutettujen intensiivisten hakkuiden seurauksena alueen hakkuukypsät puuvarat vähenivät jatkuvasti, vaikka metsäalat ja kokonaismetsävarat pysyivät suhteellisen vakaina. Hakkuiden vähennyttä merkittävästi vuodesta 1992 alkaen on syytä olettaa, että luonnonvaraministeriön alaisten metsien hakkuukypsät havupuuvartat vakiintuvat 420–440 miljoonan kuution tasolle ja hakkuukypsät lehtipuuvartat kasvavat 250 miljoonaan kuution.

Metsien keski-ikä on 73 vuotta. Alueella olevien valtion metsävarojen vuotuinen kasvu on yhteensä noin 28 miljoonaa kuutiota (2,5 kuutiota hehtaaria kohden). Koska kasvatushakuut ovat kehittyneet heikosti ja luontainen poistuma kaukana sijaitsevilla hyödyntämättömillä metsäalueilla on suuri, päätehakuilla olisi poistettava 16–18 miljoonaa kuutiota vuodessa. Hakkuukypsien metsien suuresta osuudesta ja Neuvostoliiton suunnitelmatalouden suurista tarpeista johtuen hakkuusuunnitteet ja sitä myötä myös suunnitellut korjuumäärät ylittivät todelliset hakkuunormit.

Sverdlovskin alueen hakkuusuunnitteet, 1000 m³

Vuodet	Yhteensä	havupuuta	lehtipuuta	havupuuta %
–1960	33400	20300	13100	60,8
1961–1965	27500	17000	10500	61,8
1972–1980	23146	12897	10249	55,7
1981–1990	21529	11529	9932	53,6
1997	14476	6804	7672	47,0
2002	14785	6806	7979	46,0
2004	16087	6540	9547	40,7

Sverdlovskinalueen hakkuusuunnite on (vuonna 2004) 16,1 miljoonaa m³, josta 6,5 miljoonaa on havupuuta. Vuonna 2004 hakattiin yhteensä 8,17 miljoonaa kuutiota, joista 4,8 miljoonaa kuutiota havupuuta. Päätehakkuiden osuus oli 5,74 miljoonaa kuutiota, hoitohakkuiden 1,66 miljoonaa kuutiota ja muiden hakkuiden 0,76 miljoonaa kuutiota.

Puunkorjuumäärät vuonna 2004, 1000 m³

Metsänkäyttäjä	Yhteensä	josta havupuuta
Metsäteollisuusyritykset	2107	887
Muut puunkorjaajat	3232	2429
Aluehallinto (limiitit)	2574	1411
Muut yhtiöt	255	80
Yhteensä	8168	4807

Metsäteollisuusalan tila ja näkymät

Vuonna 1992 alkanut tuotantomäärien lasku on päättynyt. Vuosina 2000 ja 2001 saavutettiin aallonpohja puunkorjuussa sekä ainespuun ja sahatavaran tuotannossa. Vuonna 2004 vanerin ja sahatavaran tuotanto kasvoi 20 prosentilla, kartongin tuotanto 5 prosentilla ja puunajo 10 prosentilla.

Tietyistä myönteisistä tendensseistä ja yksittäistapauksista huolimatta metsäteollisuussektorin rahoitustilanne on kokonaisuudessaan edelleen heikko ja puunkorjuun osalta kriittinen. Tuotantokapasiteetin käyttöaste on pudonnut useita kertaluokkia, ja yli puolet yrityksistä on tappiollisia. Käyttöomaisuuden kulumisaste korjuuyrityksissä on 70–90 prosentin luokkaa, ja suurin osa yrityksistä on lakannut uusimasta käyttöomaisuuttaan ja rakentamasta uusia laitoksia ja metsäautoteitä.

Sverdlovskin alueella tuotetaan vuosittain aiemmin mainittujen metsätaloustuotteiden lisäksi 20 000 tonnia puuhiiltä, 5,5 miljoonaa vuotaa tapettia ja noin 700 miljoonan ruplan arvosta huonekaluja.

Korjuuyrityksillä on vuokralla 165 metsäaluetta, joiden pinta-ala on 1 560 000 hehtaaria ja vuosittainen hakkuusuunnite 2 825 000 kuutiota. Vuokra-aika on kymmenen vuotta.

Noin 90 prosenttia vanerista, 80 prosenttia sahatavaraa ja paperista, noin 70 prosenttia havukuitupuusta, yli puolet vaneripuusta ja käytännössä 100 prosenttia lehtikuitupuusta myydään alueen ulkopuolelle. Alueelta vietävästä raakapuusta voidaan valmistaa 150 000 kuutiota vaneria ja 250 000 tonnia selluloosaa, josta 150 000 tonnia lehtipuusta. Kun otetaan huomioon pohjoisesta Tjumenin alueelta peräisin oleva, Sverdlovskin alueen kautta kuljetettava puuraaka-aine, kuitupuubarat ovat riittävät 350–400 000 sellutonnin tuottamiseen. Tarpeen vaatiessa (eli kysynnän kasvaessa) lehtipuun korjuumäärät voidaan kaksinkertaistaa hyvin pienin kustannuksin.

Keskeisten tuotteiden tuotannon kehitys

Nimi	Mitta-yksikkö	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004*
Puunajo	Tuhat m ³	18600	7600	3669	3114	3345	4719	3900
Ainespuu	Tuhat m ³	15700	5400	3084	2657	2943	4070	3400
Sahatavara	Tuhat m ³	4500	1200	889	758	912	1255	1130
Vaneri	Tuhat m ³	116	78	91	98	119	127,5	152
Lastulevy	Tuhat m ³	418	111	13	15	-	22,5	69,8
Puukuitulevy	Milj. m ³	24	11	11	10	13	13	13,1
Paperi	Tuhat t	75	28	39	39	41	45,7	45,9
Tavaratuotanto	Milj. RUR	-	-	2929	3144	3645	6004	6150
Vienti	Milj. USD	-	86,7	36,7	50,7	71,9	70,2	98,5

*suurten ja keskisuurten yritysten osalta

Puutavaran vienti

Vuonna 2004 puutavaraa toimitettiin Venäjältä 43 maahan 98,5 miljoonan Yhdysvaltain dollarin arvosta. Sverdlovskin alueella puutavaraviennin rakenne on parempi kuin Venäjällä yleensä. Raakapuun osuus viennin arvosta on vain 6 prosenttia, sahatavaran 54 prosenttia, vanerin 31 prosenttia, paperin 1 prosentti sekä kuitu- ja lastulevyjen, ratapölkkyjen ja tapetin osuus 8 prosenttia. Raakapuuna toimitetaan pääasiassa koivukuitupuuta 54 000 kuutiota Suomeen ja 48 000 kuutiota Ruotsiin. Sahatavaraa toimitettiin vientiin 465 000 kuutiota eli 52 prosenttia tuotannosta. Toimituksia oli 40 maahan, joista tärkeimmät kauppakumppanit olivat Azerbaidžan (125 000 kuutiota), Italia ja Iran (kumpaankin 47 000 kuutiota), Egypti (yli 30 000 kuutiota) ja Ranska (noin 20 000 kuutiota). Vaneria vietiin 83 000 kuutiota 20 maahan. Yli puolet viennistä suuntautui Yhdysvaltoihin (46 000 kuutiota). Ruotsiin, Suomeen, Egyptiin ja Isoon-Britanniaan toimitettiin kuhunkin 5 000–10 000 kuutiota. Viennin arvolla mitattuna tärkeimmät kauppakumppanit ovat Yhdysvallat (12 miljoonaa dollaria), Azerbaidžan (10 miljoonaa dollaria), Egypti, Italia ja Ruotsi (5–6 miljoonaa dollaria kukin). Suomi on 4 miljoonalla dollarilla kuudennella tilalla.

Investoinnit

Reaali-investoinnit metsäteollisuuteen vuonna 2004 olivat 210,4 miljoonaa ruplaa. Pääasiassa modernisointiin käytetään tulorahoitusta. Viime vuosien aikana useisiin yrityksiin on hankittu nykyaikaisia laitteita, esimerkiksi kaksi suomalaista R-200-sahalinjaa, suomalaisen Rauteen sorveja, italialaisia ja saksalaisia pyörö- ja vannesahalinjoja, japanilaisia ja sveitsiläisiä vanerinvalmistuskoneita sekä muita laitteita mm. liimapuun ja huonekalulevyn valmistamiseen.

Noin kymmenen vuoden ajan alueella on toiminut venäläis-saksalaisia ja venäläis-italialaisia yhteisyrityksiä sekä yrityksiä, joissa on mukana slovakialaista, hollantilaista ja iranilaista pääomaa. Näiden yritysten osuus on pieni, mutta yksittäiset yritykset tekevät hyvää tulosta.

Merkittävät raaka-ainevarat, kehittyneen infrastruktuurin ja tieverkoston huomioon ottaen Sverdlovskin alue tarjoaa useita kohteita ulkomaisille investoinneille. Erityisesti voidaan mainita seuraavat investointikohteet:

1. Sahojen ja sahatavaran kuivauksen modernisointi.
2. Yhden tai kahden vaneritehtaan rakentaminen.
3. Yhden tai kahden puulevyjen tuotanto-osaston rakentaminen.
4. Sellu- ja paperitehtaan rakentaminen (kapasiteetti 500–800 000 tonnia sellua).

Sverdlovskin aluehallinto pitää lupaavina yhteistyöaloina myös sellaisten leasingyhtiöiden perustamista, jotka toimittaisivat puunkorjuu- ja puunjalostuskoneita puutavaratoimituksia vastaan, ja suomalaisten korjuuyrittäjien työskentelyä alueen metsäteollisuusyrityksissä omilla koneillaan.

Suomalainen liikemieskunta teki syyskuussa 2005 tutustumismatkan Sverdlovskiin ja Ekaterinburgiin, jossa he keskustelivat metsänjalostustoiminnan aloittamisesta alueella sekä metsien vuokraamisesta. Sverdlovskin lääni uutisoi matkaa hyvin näkyvästi ja julkisti matkan tuloksena syntyneen sopimuksen 500 000 t/v sellutehtaan perustamisesta alueelle Ruukki Groupin toimesta (liikevaihto on 68,7 MEUR/v). Ruukki Group on ilmoittanut uutisen perättömäksi. Ruukki Groupin vierailun yhteydessä oli uutisten mukaan puhetta myös huonekalutehtaan rakentamisesta, mikä sopiikin sellutehdasta paremmin yhtiön kokoon ja toimenkuvaan.

LIITTEET -

Erillinen sivu elektronisen version käsittelyyn:

Moskova

MOS5041-47

MOS

Hannu Kivelä

10.10.2005

Viite (tähän kenttään kirjoitettava tieto kenen vierailuun asiakirja liittyy sekä vierailun ajankohta)
SLS Heleniuksen matka Ekaterinburgiin 10. - 12.10.2005

Asia

Sverdlovskin läänin metsäsektori

Asiasanat	VIERAILUTAUSTA, VENÄJÄ, KESTÄVÄ METSÄTALOUS
Hoitaa UM	ITÄ-22
Hoitaa UE	MOS
Koordinoi	
Tiedoksi	EUR-13; GLO-01; GLO-02; GLO-54; ITÄ-01; ITÄ-02; ITÄ-23; ITÄ-24; ITÄ-25; KEO-12; KPO-05; KPO-06; KPO-07; OIK-33; POL-06; STU-00; VIERAILUTAUSTA EUE; KSL-05; MSK; PET; PIE; VAR KTM; MMM/MEO; SM/UO; SP/BOFIT; VM; VNK; YM; YM/ALO; YM/KVY
